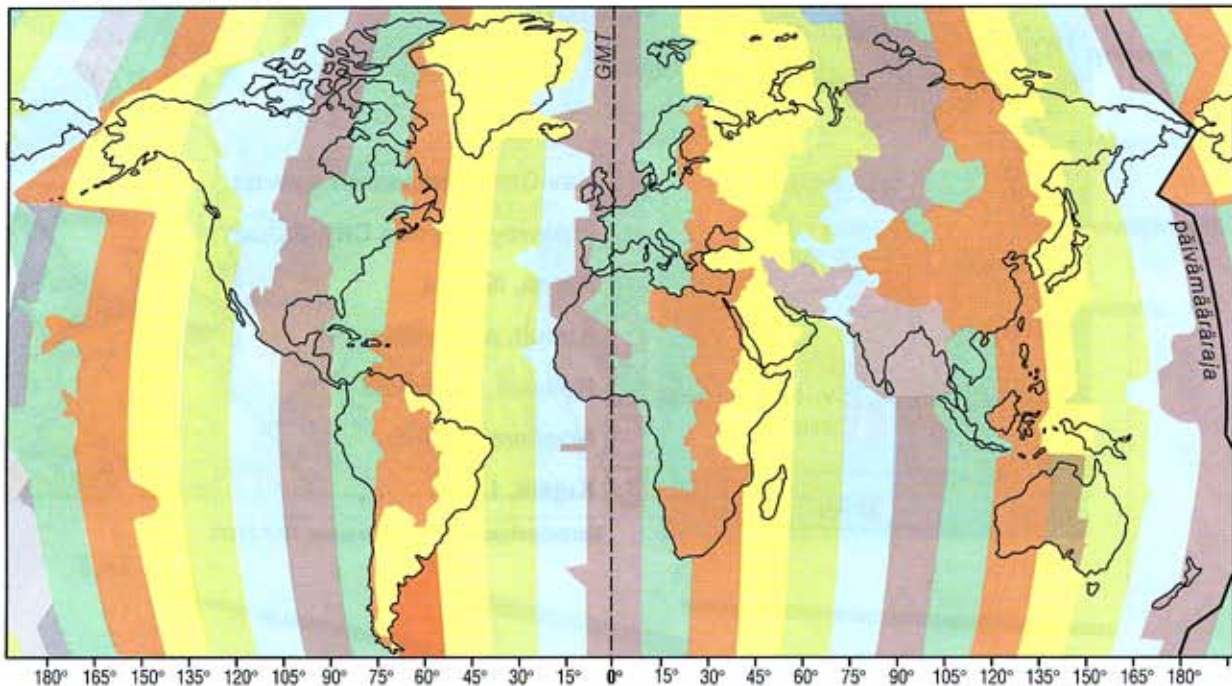

Enintään 6 tehtävään saa vastata. Tehtävät arvostellaan pistein 0–6, paitsi muita vaativimmat, +:lla merkityt jokeritehtävät, jotka arvostellaan pistein 0–9. Moniosaisissa, esimerkiksi a-, b- ja c-kohdan sisältävissä tehtävissä voidaan erikseen ilmoittaa eri alakohtien enimmäispistemäärät.

1. Maapallolla esiintyy luonnostaan puuttomia alueita. Mitä ne ovat, missä niitä on ja miksi niitä esiintyy näillä alueilla?
2. Suuren, kansainvälisen yrityksen pääkonttori sijaitsee Helsingissä. Erään tammikuisen palaverin jälkeen edustajat lähtevät taas matkoilleen. Yksi lentää Los Angelesiin, toinen Lontooseen ja kolmas Tokioon.
 - a) Lontoon edustajan kone lähtee klo 10.35, ja matka kestää kokonaisuudessaan viisi tuntia. Moneltako paikallista aikaa hän on perillä Lontoossa? Perustele vastauksesi.
 - b) Tokioon matkanneen edustajan täytyy soittaa työtoverilleen Los Angelesiin. Mihin aikaan hänen on tartuttava Tokiossa puhelimeen, jos hän tahtoo tavoittaa työtoverinsa hotellihuoneestaan Amerikan länsirannikolla klo 10.00? Perustele vastauksesi.
 - c) Mitkä tekijät vaikuttavat aikavyöhykkeiden rajoihin?

AIKAVYÖHYKKEET

3. Määrittele seuraavat kulttuurimaantieteelliset käsitteet:
- konurbaatio
 - HDI
 - ekologinen jalanjälki
 - anoikumeeni
 - siirtolainen
 - maankäyttö.
4. Oheisessa kartassa näkyvät Vuosaaren uutta satamaa varten suunnitellut logistiikkakeskukset.
- Millainen on hyvä sijainti kuljetusten jakelukeskukselle? Perustele vastauksesi. (3 p.)
 - Pohdi Vuosaaren sataman merkitystä pääkaupunkiseudun liikennevirtojen kannalta. (1 p.)
 - Millaisia ympäristöhaittoja logistiikkakeskuksista voi aiheutua? (2 p.)

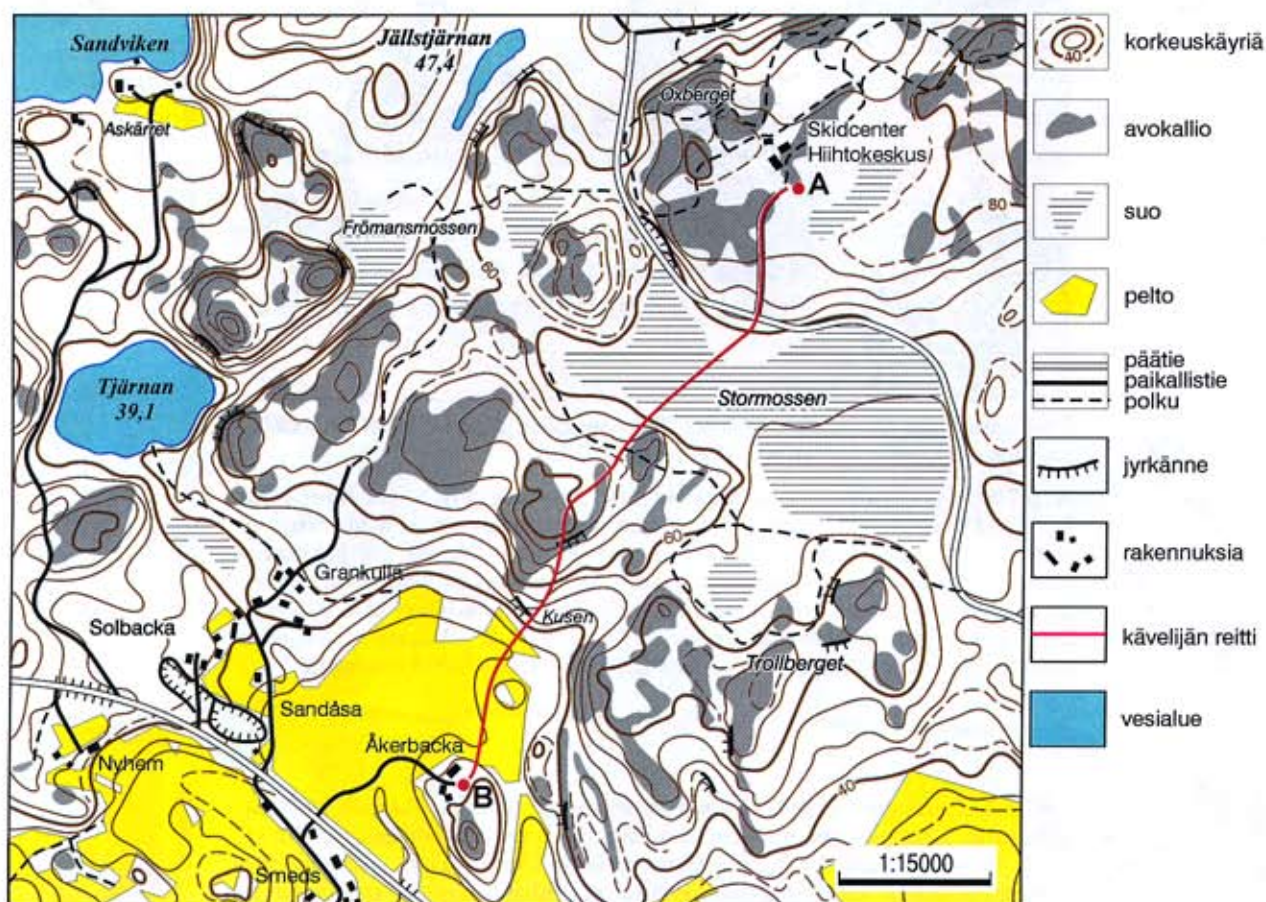

5. Kaupungistumiseen liittyvät riskit maapallolla
6. Suomea on totuttu pitämään melko riskittömänä alueena. Mitä alueellisia riskejä Suomessa kuitenkin esiintyy? Tarkastele erityyppisiä riskejä ja riskialueita.

7. Pinnanmuotojen vaikutus asutuksen sijaintiin aluetutkimuskurssilla tutkimallasi alueella. Laadi aiheesta kartta tai profiili (poikkileikkaus). Nimeä alue.

Tehtävät 8A ja 8B ovat keskenään vaihtoehtoisia. Tehtävä 8A on laadittu vanhojen, vuoden 1994 lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaan, tehtävä 8B uusien, vuonna 2005 käyttöön otettujen lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaan. Kumpaan tahansa tehtävään saa vastata.

- 8A. Oheisessa kartassa on esitetty kävelijän reitti hiihtokeskuksesta (A) Åkerbackan tilalle (B).
- Kuinka pitkä on linnuntie-etäisyys (lyhin etäisyys) maastossa pisteiden A ja B välillä? (1 p.)
 - Kuvaa, millaisessa maastossa kävelijä kulkee reitin eri kohdissa. (3 p.)
 - Onko kävelijän valitsema reitti nopein? Perustele vastauksesi. (2 p.)

TAI

- 8B. Mitä tarkoitetaan seuraavilla paikkatietojärjestelmiin (GIS) liittyvillä käsitteillä:
- tietokantakysely
 - päällekkäisanalyysi
 - satelliittikuvaus?
- Anna jokaisesta myös käytännön esimerkki.

- +9. Oheiset uutiset kertovat Aasian monsuunialueen tapahtumista.
- Mitkä tekijät vaikuttavat monsuuni-ilmiön syntyyn? (2 p.)
 - Pohdi monsuuni-ilmiön merkitystä alueen talouden kannalta. (2 p.)
 - Tarkastele monsuuni-ilmiöön liittyviä riskejä ja tuo esille syitä, jotka ovat saattaneet lisätä riskejä viime vuosina. (4 p.)
 - Miten monsuuniin voidaan varautua? (1 p.)

18.6.2005 (Keski-Uusimaa) **Kuumuus tappanut ainakin 200 intialaista.** Yli 200 ihmistä on kuollut jo kuukauden kestäneiden kovien helteiden aikana. Monsuunisateiden odotetaan helpottavan tilannetta lähiviikkoina.

Evakkomatkalle. Kodittomiksi jääneet Dhigadan kylän asukkaat kävelivät joeksi muuttunutta katua pitkin. (Keski-Uusimaa 30.6.2005)

30.6.2005 (Helsingin Sanomat) **Intian tulvissa yli sata kuollutta Delhi (STT)** Intian monsuunisateista alkunsa saaneissa tulvissa on menehtynyt jo noin 130 ihmistä, kertovat paikalliset viranomaiset. Ihmisiä on hukkunut, hautautunut mutaan ja kuollut romahtaneiden rakennusten alle. Viranomaiset ovat pelastaneet sadoittain ihmisiä talojen katoilta. Eri puolilla Intiaa noin 200 000 ihmistä on joutunut lähtemään evakkoon kodeistaan, ja liikenneyhteydet ovat kaottisessa tilassa vesimassojen huuhtottua tiet ja rautatiekiskot mukaansa.

5.8.2007 (Helsingin Sanomat) **Tulvat surmanneet yli tuhat ihmistä Intiassa. Lucknow.** Tämän vuoden monsuunikauden tulvissa on yksin Intiassa kuollut yli 1 100 ihmistä, lainasi YK:n lastenavun järjestö Unicef Intian viranomaisten tuoreimpia tietoja. Lähes miljoona ihmistä oli Biharin alueella etsinyt turvaa rauta- ja maanteiden pengerryksiltä. Tulvapakolaisia laskettiin kaikkiaan olevan noin 10 miljoonaa. Biharin viranomaiset kuvailivat tilanteen alueella olevan pahin 30 vuoteen.

Bangladeshissa tulvavedet ovat peittäneet lähes puolet maan pinta-alasta. Hallitus on lähettänyt armeijan joukkoja auttamaan avustusoperaatiossa, jota vaikeuttaa venepula. Viime vuonna yli tuhat eteläaasialaista kuoli monsuunikauden tulvissa. Monet hukkuiivat, ja maanvyöryt vaativat paljon uhreja.

- +10. Maailman kulttuuripiirit
- Hahmottele maailmankartta, jossa esität maailman jakautumisen kulttuuripiireihin. (2 p.)
 - Luonnehdi eri kulttuuripiirien ominaispiirteitä. (5 p.)
 - Mitä tarkoitetaan vähemmistökuulttuurilla? Mainitse vähemmistökuulttuureista esimerkkejä. (2 p.)